

N:o 5.

Ank. till Riksd. Kansli d. 2 Febr. 1867, kl. 2 e. m.

Första Kammarens tillfälliga Utskotts Betänkande N:o 5, i anledning af gjorda anmärkningar vid behandling af Utskottets Utlåtande N:o 4, med förslag till reglementariska föreskrifter för Riksdagen.

Enligt protokollsutdrag, som till Utskottet ankommit, har Kammarén bifallit 1, 6, 7, 8, 10, 11 och 13 §§ af det förslag, Utskottet genom omförmälda Utlåtande förelagt Kammarén, och i afseende å 4, 5 och 15 §§ förklarar, att som Kammarén, genom godkännande af Utskottets Utlåtanden N:is 1, 2 och 3, antagit de stadganden, som i dessa §§ innefattades, desamma ej nu borde blifva föremål för Kammaréns beslut.

Öfriga §§ i förslaget har Kammarén, med rättelse af några mindre på sak icke inverkan de tryck- och skriffel, bifallit med följande förändringar:

Uti 2 §: att dels vid slutet af punkten 4 i 1:sta momentet skulle tilläggas orden: "*i frågor, som med denna befattning hafva gemenskap*", dels ock att ordet: "*Kansliet*" i 2:dra mom. skulle utbytas emot orden "*dess Kansli*".

Uti 3 §: att sista punkten skulle utgå.

Uti 9 §: att det i 2:dra mom. emellan orden: "*från*" och "*erhållits*" förekommande ordet "*Kammarén*" skulle utbytas till "*Kamrarne*";

hvarjemte Kammarén till förnyad behandlig hos Utskottet återförvisat 12 §.

De väsendtligaste anmärkningarne mot denna § och hvilka funnit ett uttryck i de af Herr Nordström, J. J., och Herr Wallenberg, A. O., afgifna förslag, synas vara:

1:o. Att då voteringspropositionerna vid det i 65 § Riksdags-ordningen omförmälda fall icke få innehålla annat än en ordagrann afskrift af Kamrarne

stridiga beslut, något åliggande för vederbörande Utskott att uppsätta förslag till dylika propositioner icke vore af behofvet påkalladt; och

2:o att Utskottets förslag icke lemnade tillräcklig säkerhet, det ju icke utgången af omröstningen i den ena Kammaren kunde vara känd, innan röstsedlarne, eller åtminstone en del af dem, för omröstningen öfver samma fråga i den andra Kammaren, blifvit afgifne.

Hvad angår den första af dessa anmärkningar, är det visserligen utom allt tvifvel, att voteringspropositionerna i de fall, hvarom i 65 § Riksdags-ordningen förmäles, icke kunna eller få innehålla annat, än hvad Kamrarne hvar för sig beslutat, men erkännandet häraf har likväl icke syntes Utskottet föranleda ett förkastande af dess förslag. Då, vid behandlingen af ett Utskotts afgifna utlåtande, endast bifall och afslag blifvit yrkade, och votering begäres, kan icke heller någon tvekan om propositionernas innehåll uppstå, och likväl föreskrifver 60 § Riksdags-ordningen uttryckligen, att de skola inför Kammaren *justeras*. Har detta vid alla, äfven de minst viktiga frågor, ansetts nödigt, torde en justering af voteringspropositionerna i de fall, hvarom i 65 § Riksdags-ordningen förmäles, än mindre kunna underlåtas och förutsätter således ett förslag, hvars uppsättande väl icke lämpligare kan öfverlemnas till någon annan än till det Utskott, som frågan handlagt. Det torde icke heller böra förbises, att, om också ej propositionernas innehåll kan blifva föremål för olika meningar, då Kamrarne äro ense derom, att votering skall ega rum, har likväl erfarenheten visat, att åsigtterna kunna blifva delade derom, huruvida en fråga är af den beskaffenhet, att omröstning på grund af 65 § Riksdags-ordningen bör ega rum, och äfven en sådan meningsskiljaktighet har syntes Utskottet böra i första handen *lösas* af det Utskott, som förut med frågan tagit befattning.

I första momentet i den af Utskottet föreslagna § 12 har Utskottet på grund häraf icke ansett de gjorda anmärkningarne föranleda annan ändring, än en mindre jemkning i redaktionen i öfverensstämmelse med det af Herr Nordström framställda förslag.

Hvad åter beträffar den sednare anmärkningen, kan Utskottet ej förneka möjligheten deraf, att, vid oförändradt bibehållande af dess förslag, utgången af omröstningen i den ena Kammaren skulle kunna vara känd, innan samtliga voteringssedlarne i den andra Kammaren blifvit aflemnade; och har Utskottet ansett det af Herr Wallenberg framställda förslag angifva en utväg att på ett enkelt och föga tidsödande sätt undanröjja denna olägenhet.

Utskottet hemställer derföre, att Kammaren måtte för sin del besluta, att § 12 i de reglementariska föreskrifterna för Riksdagen skall erhålla följande lydelse:

Då i fråga, hvarom uti 65 § Riksdags-ordningen förmäles, Kamrarne fattat stridiga beslut, som ej på vederbörande Utskotts förslag blifvit sammanjemkade, åligger det Utskottet att uppsätta förslag till voteringspropositioner för den om-

röstning, som, enligt nämnde §, skall för frågans afgörande i Kamrarne ega rum. Sedan detta förslag blifvit godkänt, utsatte Talmännen efter öfverenskommelse dag för omröstningen. Vid densamma iakttages, att votering öfver hvarje särskild fråga, som blir föremål för omröstning, bör i båda Kamrarne samtidigt företagas; och må voteringsedlarne icke i någondera Kammaran öppnas förr, än underrättelse ingått, att voteringsedlarne rörande sanma omröstning i Medkammaren blifvit afgifne.

Öfver hvar och en sådan omröstning i Första Kammaran skall protokoll genast derefter uppsättas, justeras och afsändas till Andra Kammaran, der sammanräkningen af båda Kamrarnes ledamöters röster verkställs, hvarefter utgången ofördröjligen meddelas Första Kammaran genom protokollsutdrag.

Utskott, hvilket handlagt frågan, skall jemväl derom underrättas.

Sådant ärende skall sättas främst på föredragningslistan för dagen.

I sammanhang med den nu besvarade återförvisningen af en del af Utskottets förslag, har Kammaran till Utskottets behandling öfverlemnadt en af Herr vice Talmannen gjord framställning, att emellan § 2 och § 3 måtte införas en ny § af lydelse: "Uti Kammarer eller Utskott må ej något ärende afgöras, så framt icke halfva antalet af ledamöterna är tillstädes."

Då emellertid icke blott § 45 Riksdagsordningen innehåller ett stadgande, som är afsedt att förekomma ledamöternes uteblifvande från Utskottens sammanträden, utan ock Kamrarne enligt § 37 Riksdagsordningen ega utse suppleanter, att, vid inträffadt förfall för Utskottsledamöter, i deras ställe inträda; och, hvad Kamrarne angår, en begränsning af deras rätt att, utan afseende på de närvarande ledamöternes antal, fatta giltiga beslut, synes vara af den vikt, att ett stadgande derom, — i händelse erfarenheten skulle ådagalägga dess behöflighet, — icke lär kunna finna sin rätta plats annorstädes än i Riksdagsordningen, hemställer Utskottet,

att det af Herr vice Talmannen framställda förslag icke måtte af Kammaran bifallas.

Stockholm den 2 Februari 1867.

På Utskottets vägnar:

G. A. SPARRE.
Ordförande.
